

CLAUDIUS SEVERUS Lodewijk Severeijns (1872-1957)

Onder het pseudoniem Claudius Severus publiceerde Lodewijk Severeijns tijdens de Eerste Wereldoorlog drie publicaties: *Vlaanderen's weezang: Aan Zuid- en Noord-Nederland* (1916), *Gerechtigheid: Aan U Vlaamsche leiders die lijden kunt* (1916) en *Waarom? Daarom!* (1918). In deze brochures kloeg hij in een eenvoudige taal en met eigen illustraties de economische en sociale achteruitstelling van Vlaanderen tegenover Wallonië aan. Vooral de eerste brochure kende veel weerklink en

werd meermaals herdrukt en ook vertaald naar het Frans (*La Flandre martyre* uitgegeven door André Norz en *Le Calvaire de Flandres* uitgegeven door Severeijns zelf) en het Duits (*Flanderns Not* vertaald door Robert P. Oszwald).

Maar wie was de man achter het pseudoniem?

Lodewijk Severeijns werd in 1872 geboren in Antwerpen en studeerde daar aan het Sint-Ignatiuscollege. Na zijn studies ging hij aan de slag als kantoorbediende, maar bouwde al snel een carrière uit als effectenmakelaar. Onder invloed van de Vlaamsgezinde advocaat Adolf Pauwels sloot hij zich aan bij de Nederduitse Bond, het Algemeen-Nederlands Verbond (ANV) en De Vlaamsche Wacht.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd hij overtuigd door het radicale programma van Jong-Vlaanderen. De oorspronkelijk Gentse groep onder leiding van Jan Derk Domela Nieuwenhuis

Severeijns bezocht in 1918 samen met Borms de Vlaamse krijgsgevangenen in onder meer Göttingen, Soltau en Güstrow. [ADV, AC1129]

Lodewijk Severeijns bij hem thuis in Schaarbeek. 4 april 1943. [ADV, AC1129]

Nyegaard streefde naar een onafhankelijk Vlaanderen in samenwerking met de Duitse bezetter en lag mee aan de basis van het zogenaamde activisme. Vanuit Jong-Vlaanderen werd Severeijns afgevaardigd naar de Raad van Vlaanderen en zetelde in het eerste bureau (februari-oktober 1917) van dit activistisch parlement. Zijn financiële achtergrond leverde hem tevens het voorzitterschap van de commissie voor handel, bankwezen en financiën op. Severeijns was intussen ook benoemd tot ondervoorzitter van Jong-Vlaanderen en bezocht in de zomer van 1918 samen met August Borms de Vlamingen in de krijgsgevangenkampen van Göttingen, Soltau en Güstrow. Daar ontmoette hij Marcel Breyne met wie hij zou samenwerken aan de poëziebundel *De Weergalm: Vaderlandse liederen uit de Duitse ballingschap*.

In het najaar van 1918 week Severeijns net als vele andere Vlaamse activisten uit naar het buitenland, eerst naar Amsterdam, daarna naar Duitsland. Hij werd bij verstek ter dood

Severeijns woonde vlakbij Luyten in Brasschaat en bracht geregeld een bezoek aan het atelier waar de schilder aan het monumentale *Gulden Doek van Vlaanderen* werkte. Hier tijdens het portretteren van Cyriel Verschaeve. 9 juli 1939. [ADV N, AC1129]

veroordeeld voor zijn rol in de activistische propaganda. Na omzwervingen doorheen Duitsland vestigden Severeijns en zijn echtgenote zich in Berlijn. In die periode werd ook hun dochter Claudia (kortweg: Dia) Severeijns (1922-2011) geboren. Zij studeerde geneeskunde in Leuven (1942-1949) en trok na het overlijden van haar vader in 1958 als ontwikkelingshulpster naar Bolivië.

Lodewijk Severeijns zou na de Eerste Wereldoorlog geen rol van betekenis meer spelen in de Vlaamse beweging, maar bleef wel contacten onderhouden met andere activisten, zoals Raf Verhulst, August Borms, Emiel Van Bockstaele, René De Clercq en Antoon Jacob. Zo was hij in mei 1927 samen met onder meer De Clercq en Verhulst te gast op de Niederländisch-Flämische Woche in Keulen en Bad Godesberg. Na de Uitdovingswet van 1929, waarbij zijn doodstraf vervallen werd verklaard, keerde Severeijns terug naar Vlaanderen. Hij vestigde zich eerst in Bras-

schaat en verhuisde tijdens de Tweede Wereldoorlog naar Schaarbeek. Hendrik Luyten vereeuwigde hem, net als vele andere activisten, op het *Gulden Doek van Vlaanderen*. Zijn persoonlijke kijk op de politieke en economische wereld verwerkte hij in geschriften met een bijwijlen antisemitische, maar vooral cynische en sarcastische ondertoon waarin hij herhaaldelijk refereerde aan de *Lof der Zotheid* van Erasmus. Hij publiceerde onder meer de semi-autobiografische roman *Herman DoorWaar* onder het pseudoniem Marcus Severus (1934), *Erasmus arm in arm met een zwerver* (1951) en *Zwerftochten met ontmoet- en ontdekkingen, van een Oud Filosoof* (1955).

Er is weinig archief van Lodewijk Severeijns bewaard gebleven. In

Het echtpaar Severeijns en hun dochter Dia Severeijns in Berlijn. 20 september 1925. [ADV N, AC1129]

het Letterenhuis (S 5947) wordt een beperkt aantal handschriften en brieven bewaard naast een grote collectie reisfoto's. Het ADVN (AC1129) bezit een handvol archiefstukken, waaronder briefwisseling met Borms en Jacob, en eveneens een twintigtal foto's.

[TOM COBBAERT]

Bronnen bij deze bijdrage: D. Vanacker, *Het activistisch avontuur*, Gent, 2006; *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1973-1975; *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998.

